

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІ
АБАЙ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ПЕДАГОГИКАЛЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ

Бекітемін

«Абай атындағы Қазақ ұлттық
педагогикалық университеті» ШЖҚ
РМК ректоры

Т.О.Балықбаев

2017 ж.

Тест тапсырмаларына сараптама жүргізуге ариалған
ұйымдастырушылық-технологиялық
НҰСҚАУЛЫҚ

Көшірме	Код	Басылым	Дайындаған	Келісілген	Келісілген
	Н ҚазҰПУ 2023-17	екінші	Исабаева Д.Н. 	Кызыбек А.Б. 	Бектемесов М.А.

Алматы, 2017

	Абай атындағы ҚазҰПУ Тест тапсырмаларына сараптама жүргізуге арналған ұйымдастырушылық-технологиялық нұсқаулық	Күні: 13.11.2017 Н ҚазҰПУ 2023-17	Басылым: екінші 2, 6 беттен
---	---	--	--

1. ЖАЛПЫ СИПАТТАМА

1. Бұл нұсқаулық оқытушыларға тест тапсырмаларын құрастырғанда және сараптамадан өткізген кезде әдістемелік көмек көрсетуге арналды.

2. ТЕСТТІ ӘЗІРЛЕУ КЕЗЕҢДЕРІ

1. Білім алушылардың қорытынды білімдерін тексеруге арналған тест тапсырмаларының мазмұнын құрастыруда пән бағдарламасы басшылыққа алынады.

2. Кафедраның әдістемелік комиссиясы (сарапшылар) тест тапсырмаларының мазмұнының бағадарламасы сәйкестігін тексереді. Кафедра оқытушыларымен тест тапсырмаларының сапасына іштей сараптама жүргізіліп, кемшіліктер бойынша түзету жұмыстары жүзеге асырылады. Эрбір тест тапсырмасының статистикалық параметрлерін талдау негізінде қайта түзетулер жүргізіледі, дұрыс құрастырылмаған тапсырмалар алынып орнына қажет болса жаңа тапсырмалар құрастырылады.

3. ТЕСТ ТАПСЫРМАЛАРДЫҢ МАЗМҰНЫНА ҚОЙЫЛАТЫН ЖАЛПЫ ҰСЫНЫСТАР

1. Тест тапсырмасының мазмұны тестіленушіден бірмәнді қорытынды алуға бағытталуы тиіс.

2. Тест тапсырмасының негізгі терминдері анық және нақты болуы тиіс.

3. Тест тапсырмасы прагматикалық дұрыс және білім алушылардың нақты білім аумағындағы оқу жетістіктері деңгейін бағалауға есептелген болуы тиіс.

4. Тест тапсырмалары жинақы қысқаша тұжырымдама ретінде құралуы керек.

Тест тапсырмаларының мағыналық құрамы өзгермейтіндей, тест тапсырмасындағы сөздердің саны 10-12-ден аспауы керек. Бағыттың пән аумағы мазмұнының нақты бейнеленуі болып табылады.

Білім алушының тест тапсырмасына жауап беру уақыты 1,5 минуттан аспауы керек.

4. ТЕСТ ТАПСЫРМАСЫНЫҢ МАЗМҰНЫН ІРІКТЕУ ҚАҒИДАЛАРЫ

1. Тест мазмұны оқу пәнінің мазмұнына сәйкес келу керек. Тест тапсырмасы мазмұны барлық маңызды аспектілерді дұрыс пропорция түрінде қатму керек.

2. Тест мәнін, мазмұнын, қарастырылып отырған құбылыстардың заңы мен зандалықтарын сипаттайтын ең маңызды және базалық білімдерді қамтуы қажет. Барлық дау туғызатын мәселелерді тесттен алып тастау керек.

3. Эрбір оқу элемент білімді тексеру процесінде ескеру қажет болатын кейбір орташа қындыққа ие болу керек.

5. ТЕСТ ТАПСЫРМАЛАРЫН ҚАЛЫПТАСТАҮРУГА ҰСЫНЫСТАР

Тапсырманың нысаны мен мазмұны («дұрыс жауапты (жауаптарды) көрсетіңіз», «сәйкестікті орнату», «дұрыс тізбекті анықтау», «дұрыс жауапты енгізіңіз») сәйкес болуы керек.

Пайдаланылған терминология негізгі оқулықтар мен нормативтік құжаттардан тыс болмауы тиіс.

	Абай атындағы ҚазҰПУ Тест тапсырмаларына сараптама жүргізуге арналған ұйымдастырушылық-технологиялық нұсқаулық	Күні: 13.11.2017 Н ҚазҰПУ 2023-17	Басылым: екінші 3, 6 беттен
---	---	--	--

Тапсырманың мазмұны сұрақ түрінде емес, логикалық тұжырымдалған түрде құрастырылады: онда екі мағыналы және түсініксіз тұжырымдамалар, кіріспе сөз тіркестері, екі бірдей жауап, тестіленушінің субъективті ойын талап ететін пайымды пікір болмау керек.

Барлық қайталанатын сөздер жауаптардан алынып, тапсырманың мазмұн бөлігінен алынуы керек.

Маңызды бөлігінде және жауаптарда «улken, kіshі, ұlken, kіshkentай, kіshі, ұlken, жiі, әрдайым, сирек, ешқашан ...» деген сөздерді алып тастау керек.

Жауаптардың барлық нұсқалары тапсырманың мазмұндық бөлігімен сауатты үйлесімді, олардың мазмұны мен құрылымы біркелкі болуы керек. Жауаптардың арасында анық айырмашылықтар болу керек. Дұрыс жауап бір мағыналы және көмектерге негізделмеуі керек.

Жауап нұсқаларында «жоғарыдағы барлығы», «барлық жауап дұрыс», «берілген жауаптар дұрыс емес» деген тұжырымдамаларды қосуға болмайды, себебі мұндай жауаптар тест тапсырмасының логикалық құрылымын бұзады немесе көмек болып саналады.

Сұрақ ретінде тапсырмалар минималды болу керек. Бұл жағдайда «Жоқ» қалың қаріппен жазылады.

6. ЖАУАПТЫ ТАНДАУҒА АРНАЛҒАН ТАПСЫРМАЛАРҒА ҰСЫНЫСТАР

1. Мәтіннен екі мағыналы және түсініксіз тұжырымдамалар жойылуы керек;
2. Тапсырманың негізгі бөлігі қысқаша, жеті немесе сегіз сөзден аспайтын бір сөйлемнен құрастырылады;
3. Тапсырма қарапайым синтаксистік құрылымда болуы керек;
4. Бір тапсырмадағы барлық жауаптар бірдей ұзындықта болуы тиіс, немесе кейбір тапсырмаларда дұрыс жауап басқаларға қарағанда қысқа болуы мүмкін;
5. Мәтіннен дұрыс жауапты тандауға көмектесетін барлық байланыс сөздер алыну керек;
6. Берілген тапсырманың негізгі бөлігі осы материалдың мәселесі үшін маңызы жоқ тұжырымдамалардан босатылуы тиіс;
7. Жауаптар нұсқасынан барлық қайталанатын сөздер алыну керек, себебі олар тамсырманың негізгі мәтініне енгізілген;
8. Жауаптарда «барлығы», «ешбірі», «ешқашан», «әрдайым», «берілгендердің ешқайсысы», «айтылғандардың барлығы» сөздерін пайдалануға болмайды, себебі, кейбір жағдайларда олар дұрыс жауапты табуға ықпал етеді
9. Қате жауаптар арасынан келесі жауапты көрсететін нұсқаулар алыну керек;
10. Жауаптардың ешқайсысы жартылай дұрыс болмауы керек, себебі нақты қосымша шарттарда дұрыс жауап болып саналуы мүмкін.
11. Тапсырманың негізгі бөлігі тұжырымдама түрінде құрастырылады, ол жауаптарды қойғанда ақықат немесе жалған пікірге айналады.
12. Барлық жауаптар құрылымы бойынша параллельді және тест тапсырмасының негізгі бөлімімен грамматикалық сәйкес болуы керек.

6. ТЕСТ САПАСЫНА ШКІ САРАПТАМА ЖҮРГІЗУ

1. Тесттің мазмұнына сараптаманы тестті құрастыруда қатыспаған сарапшылар жүргізеді. Сарапшылардың саны - кемінде 3 адам - ең тәжірибелі, ұзақ жұмыс істеген оқытушылар құрамынан.

Әрбір сарапшыға келесі материалдар беріледі:

- Тест тапсырмаларына сараптама жүргізуге арналған ұйымдастырушылық-технологиялық нұсқаулық;
- Сарапшының ескертпесі
- Шешімдердің жазбалары және сараптама туралы қорытынды үшін үлгі

	Абай атындағы ҚазҰПУ Тест тапсырмаларына сараптама жүргізуге арналған үйымдастырушылық-технологиялық нусқаулық	Күні: 13.11.2017 Н ҚазҰПУ 2023-17	Басылым: екінші 4, 6 беттен
---	---	--	--

Сараптама жүргізу барысында келесі жұмыстар жүргізіледі:

- Тесттің әрбір тапсырмасы орындалады (дұрыс жауап көрсетіледі, кажет болғанда тапсырманың шешімі көрсетіледі)
 - Тапсырманың тұжырымдамасы талданады (тұжырымдамалардың пәндік дұрыстығы тексеріледі)
 - әрбір тапсырма үшін түсіндірмелер ұсыныстармен конструктивті түрде құрастырылады, қандай және қалай өзгерту туралы.

Пайдалану үшін тесттің жарамдылығы туралы сараптамалық қорытынды жасалады.

 Абай атындағы ҚазҰПУ Тест тапсырмаларына сараптама жүргізуге арналған ұйымдастыруышлық-технологиялық нұсқаулық	Күні: 13.11.2017 Н ҚазҰПУ 2023-17	Басылым: екінші 5, 6 беттен
---	--	--

ЭКСПЕРТТИК ҚОРЫТЫНДЫ

Кафедралар «_____» 201_ж. бастап
 пән бойынша жасалған тест тапсырмалары туралы
 «_____»

ав-
 тор(лар) _____

/лауазымын, академиялық дәрежесін, аты-жөні тегін, авторын (авторларын) /

Тест тапсырмаларын оқыту және әдістемелік комиссиясы тексерген құрамына

1. _____
2. _____
3. _____

/лауазымын, академиялық дәрежесін, аты-жөнін, тегін./

Автордың (авторлардың) сынақ тапсырмаларын және өткізілген аудиторлық тексерулердің негізінде кафедра келесі қорытынды жасады:

1. Тест тапсырмаларының мазмұны жұмыс бағдарламасының мазмұнын және оку құралын қамтиды

/нұсқаулықтың атауы, автор/

2. Мынадай көлемде ұсынылған сынақ тапсырмалары:
 сынақтарды жасау үшін тапсырманың саны, күрделілігінің деңгейлері мен нысандарына қойылатын талаптарды қанағаттандыру.

_____ / _____ /

 Абай атындағы ҚазҰПУ Тест тапсырмаларына сараптама жүргізуге арналған ұйымдастырушылық-технологиялық нұсқаулық	Күні: 13.11.2017 Н ҚазҰПУ 2023-17 6, 6 беттен
---	--

САРАПШЫЛАРДЫҢ ЕСІМІ

Сарапшилардың міндеттері:

- Тест тапсырмаларын, оның ішінде мазмұның сапасын бағалау, құрылымның дұрыстығы мен міндеттердің нысаны;
- Тест тапсырмаларының сәйкестігі бойынша тақырыпты анықтау және тест тапсырмаларының күрделілігін;
- Жалпы білім берудің жалпы білім беру стандарты (ГОСО) және базалық әдебиеттер негізінде әзірленген Стандарттық оқу жоспарына сәйкестікті анықтау.

Тест тапсырмаларын тексеруді бастамас бұрын, тест тапсырмаларын әзірлеу және сараптау бойынша Нұсқаулыкты мұқият оқып шығу керек.

Емтихан өткізу кезінде біз келесі сұрақтарға назар аударамыз:

Қандай тақырыпқа қандай да бір сынақ тапсырмасы жатқанын анықтау қажет, қажет болған жағдайда сарапши тест тапсырмасын редакциялады және әр тапсырмаға ұсыныс белгісін қойады

- тест тапсырмасының **мазмұны** техникалық сипаттамаға сәйкес келсе;
- **түзетулермен ұсынылады** - тест тапсырмасы кез-келген редакциялауға жатса (семантикалық, грамматикалық, графикалық, техникалық);
- **Жою** - егер тест тапсырмасы техникалық сипаттамаға сәйкес келмесе, дайындық деңгейі жоғарыда көлтірілген түзетулерге жатпайды.

Әрбір маманга қолтаңбамен куәландырылады.

Мысалы:

- Ұсынылады _____;
 (Сарапши қолы)
- түзетулермен ұсынылады _____;
 (Сарапши қолы)
- жою _____;
 (Сарапши қолы)

Тест тапсырмаларында түзетулер қол жетімді қолжазбалармен жасалады және барлық қателіктер (семантикалық, грамматикалық, графикалық, техникалық қателер) түзетілуі керек.

Жоғарыда көрсетілген әрекеттердің аяқталғаннан кейін Сарапши еркін нысандада жазылған сараптамалық қорытынды жазу керек. Қорытындылай тест тапсырмаларының мазмұны мен оларды жетілдіру бойынша ұсыныстар туралы пікірінізді көрсетуіңіз керек, тест тапсырмаларын ұсынуға және жоюға әкелген фактілерді көрсетіңіз (статистиканы жеткізу үшін), сонымен бірге, дайындалған тест тапсырмаларының немесе келіспеушіліктердің техникалық сипаттамалармен және дайындық деңгейлерінің сәйкестігі туралы өз қорытындыларын айтуда қажет.

Құрметті сарапши!

Сіздің сараптамалық пікіріңіз сынақ тапсырмаларын жасаған кезде әзірлеушілер жұмысындағы кемшіліктерді анықтауға көмектеседі.

Сіздің жұмысыңыз үшін рахмет!